

Стратегія Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II щодо досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 року

1. Загальні положення

Ця Стратегія визначає бачення, цілі, принципи, пріоритети, механізми реалізації та систему моніторингу діяльності Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II у сфері досягнення та просування Цілей сталого розвитку до 2030 року через освітню, наукову, інноваційну, третю місію та управлінську діяльність.

Стратегія застосовується до всіх структурних підрозділів університету та використовується під час планування освітніх програм, перегляду внутрішніх положень, формування цілових показників, річних планів роботи, підготовки проєктних заявок, розвитку партнерств, підготовки звітності та проведення самооцінювання.

Університет розглядає сталий розвиток не як окремий тематичний блок, а як міжсекторальний підхід, що поєднує якісну освіту, відповідальні дослідження, етичну цифровізацію, здорове й інклюзивне академічне середовище, партнерства та соціально корисну діяльність у регіоні.

2. Нормативна та інституційна основа

Стратегія ґрунтується на Порядку денному ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року, проголошеному резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року № 70/1, а також на Указі Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Під час її розроблення враховано Стратегію розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки, а також чинні документи університету, що визначають місію, систему внутрішнього забезпечення якості, пріоритети розвитку, інклюзії, цифровізації та етичного використання технологій.

Інституційною основою Стратегії є, зокрема, Статут університету; Концепція забезпечення якості освіти та внутрішньої системи забезпечення якості; Концепція комплексного розвитку та діяльності на 2025–2029 роки; План забезпечення гендерної рівності на 2025–2029 роки; Стратегія щодо використання штучного інтелекту на 2025–2029 роки; документи з академічної доброчесності, прозорості, протидії корупції, працевлаштування випускників і річні цільові показники діяльності.

Стратегія забезпечує наступність інституційного розвитку в умовах трансформації закладу з інституту в університет, тому враховує як чинну університетську нормативну базу, так і стратегічні документи, ухвалені у перехідний період 2025 року.

Під час розроблення Стратегії також враховано Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015).

3. Візія, місія і стратегічна мета

Візія: до 2030 року університет є визнаним регіональним освітнім, науковим, культурним і суспільним центром, який інтегрує принципи сталого розвитку в усі основні процеси.

Місія: через якісно орієнтовану, студентоцентровану освіту, науку, культурно-освітню діяльність і партнерства готувати конкурентоспроможних, освічених і креативних фахівців, здатних навчатися впродовж життя, приймати відповідальні рішення, діяти етично в багатомовному та мультикультурному середовищі й робити внесок у стійкий розвиток регіону та суспільства.

Стратегічна мета: забезпечити системне набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, спрямованих на досягнення Цілей сталого розвитку; узгодити освітню, наукову та третю місію університету з національними і глобальними пріоритетами сталого розвитку; сформувати інклюзивне, прозоре, цифрово відповідальне та ресурсно ощадне інституційне середовище.

Університет реалізує принципи сталого розвитку з урахуванням своєї інституційної специфіки як регіонального, багатомовного та мультикультурного закладу вищої освіти, що функціонує в прикордонному просторі. Особлива увага приділяється збереженню культурної спадщини, розвитку мовної та міжкультурної компетентності, підтримці національних спільнот регіону та формуванню відкритого академічного середовища, інтегрованого в український і міжнародний освітній простір.

4. Принципи реалізації Стратегії

- людиноцентричність і студентоцентризм;
- якість, доказовість і системність управлінських рішень;
- академічна доброчесність, етика, прозорість і підзвітність;
- інклюзія, гендерна рівність, недискримінація та повага до людської гідності;
- міждисциплінарність, інноваційність і відкритість до партнерств;
- відповідальна цифровізація, захист даних, етичне використання штучного інтелекту;
- регіональна вкоріненість, суспільна корисність і міжнародна відкритість;
- стійкість, безпека й адаптивність в умовах воєнних та інших кризових викликів.

5. Стратегічні пріоритети

Університет визначає такі шість взаємопов'язаних пріоритетів:

5.1. Освіта для сталого розвитку

Університет інтегрує тематику сталого розвитку до освітніх програм, освітніх компонентів, силябусів, практик, кваліфікаційних робіт, студентських проєктів і позааудиторної діяльності. Ідеться не лише про екологічний вимір, а й про здоров'я, рівність, гідну працю, доброчесність, відповідальне використання ресурсів, цифрову грамотність, штучний інтелект, права людини, культурну спадщину та партнерства.

До 2027 року під час чергового перегляду освітніх програм у кожній програмі має бути визначено, у яких освітніх компонентах і формах оцінювання формуються компетентності, пов'язані зі сталим розвитком. До 2028 року кожна освітня програма повинна містити щонайменше один обов'язковий або вибірковий компонент, модуль, тематичний блок чи практичне завдання, що безпосередньо розкриває питання відповідальної професійної діяльності або сталого розвитку.

Університет розвиває можливості навчання впродовж життя (lifelong learning), зокрема через короткі освітні програми, курси підвищення кваліфікації та відкриті освітні ресурси, орієнтовані на потреби різних вікових і професійних груп населення.

Університет забезпечує щорічне підвищення кваліфікації викладачів щодо освіти для сталого розвитку, інклюзивного викладання, етики використання ІІІ, доброчесності, роботи з громадою та формування навичок критичного мислення. Особлива увага приділяється зв'язку між академічним змістом і реальними потребами регіону.

Університет розвиває міжнародну академічну мобільність, міжуніверситетське співробітництво та навчання державною та іноземними мовами як важливі інструменти досягнення цілей сталого розвитку. Інтернаціоналізація освітніх програм сприяє формуванню глобального мислення, міжкультурної компетентності та конкурентоспроможності випускників.

5.2. Наука, інновації та цифрова відповідальність

Університет розвиває дослідницьку інфраструктуру, електронні ресурси, цифрові навчальні матеріали, онлайн-курси та інструменти управління навчанням, поєднуючи це з етичними правилами використання штучного інтелекту, захисту персональних даних, недопущення дискримінації алгоритмів і попередження плагіату.

До 2030 року університет щороку організовує або співорганізовує наукові заходи, круглі столи чи публічні дискусії, присвячені темам сталого розвитку; стимулює підготовку публікацій, студентських наукових робіт і проєктних заявок, у яких сталий розвиток розглядається як дослідницький або прикладний вимір.

Університет посилює зв'язок між науковими дослідженнями, інноваційною діяльністю та потребами регіональної економіки, сприяючи впровадженню результатів досліджень у практику та розвитку партнерств із бізнесом і професійними спільнотами.

5.3. Третя місія та служіння громаді

Університет розглядає третю місію як системну взаємодію з громадами, роботодавцями, школами, закладами культури, органами влади, громадськими та церковними організаціями, професійними спільнотами, випускниками й міжнародними партнерами.

Пріоритетами є просвітницькі заходи, підтримка психічного здоров'я, кар'єрний розвиток і працевлаштування випускників, популяризація науки, охорона культурної спадщини, екологічна освіта, участь у соціально корисних ініціативах, волонтерстві та сервісному навчанні.

Щонайменше один суспільно корисний, просвітницький або партнерський захід/проєкт у логіці сталого розвитку має щороку реалізовувати кожен факультет, кафедра або еквівалентний структурний підрозділ. Такі заходи мають поєднувати освітню функцію університету з реальною користю для громади.

5.4. Відповідальний кампус, ресурси та інфраструктура

Університет послідовно зменшує паперове навантаження, розширює цифровий документообіг, розвиває електронні системи управління навчанням, підтримує відкритий доступ до навчально-методичних матеріалів і формує культуру ощадливого використання ресурсів.

У межах фінансових можливостей і проектного фінансування університет впроваджує заходи з енергоощадності, раціонального використання води, сортування відходів, зменшення надлишкового споживання, безпечного та доступного облаштування середовища. Екологічна відповідальність розглядається як частина управлінської культури, а не лише технічне питання.

До 2027 року проводиться внутрішній аудит ресурсоспоживання та цифровізації ключових процесів. На його основі затверджуються практичні кроки на 2028–2030 роки з вимірюваними індикаторами.

5.5. Інклюзивне, здорове й етичне університетське середовище

Університет розвиває інклюзивну, безпечну, дружню до сім'ї, гендерно чутливу та психологічно підтримувальну інституційну культуру. У цій частині Стратегія спирається на План забезпечення гендерної рівності, роботу Психологічної служби, Відділу академічної доброчесності, прозорості та протидії корупції, а також на внутрішні механізми реагування на порушення.

Пріоритетами є рівність можливостей у вступі, навчанні та кар'єрному зростанні; нульова толерантність до насильства й домагань; підтримка ментального здоров'я; розвиток конфіденційних каналів повідомлень; популяризація доброчесності; кар'єрні тренінги та консультування; підтримка працівників і студентів із сімейними обов'язками.

Університет щороку проводить інформаційно-просвітницькі кампанії, тренінги, опитування та заходи з формування організаційної культури взаємної поваги, відповідальності та благополуччя.

Академічна доброчесність розглядається як невід'ємна складова сталого розвитку та як основа довіри до результатів освітньої і наукової діяльності університету.

5.6. Управління, партнерства та інституційна спроможність

Реалізація Стратегії здійснюється через інтеграцію її положень до внутрішньої системи забезпечення якості, річних цільових показників діяльності, планів структурних підрозділів, процедур перегляду освітніх програм, кадрового розвитку, проектної та грантової діяльності.

Університет посилює співпрацю з національною та міжнародною академічною спільнотою, державними установами, органами місцевого самоврядування, бізнесом, професійними організаціями та громадським сектором задля спільного досягнення цілей сталого розвитку.

Особлива увага приділяється розвитку транскордонного та міжнародного співробітництва, зокрема з європейськими закладами вищої освіти та науковими установами.

Принцип партнерства означає не формальну мережу контактів, а спільне планування, обмін досвідом, мобільність, спільні дослідження, розробку освітніх рішень, громадські події та залучення стейкхолдерів до прийняття рішень.

Університет забезпечує системне залучення стейкхолдерів (здобувачів освіти, випускників, роботодавців, партнерів) до розроблення, реалізації та моніторингу освітніх програм і стратегічних рішень.

Університет враховує умови воєнного стану та інших кризових викликів, забезпечуючи безперервність освітнього процесу, адаптивність управлінських рішень і підтримку здобувачів освіти та працівників у складних соціальних обставинах.

6. Механізми реалізації

Координацію реалізації Стратегії здійснює проректор з наукової роботи та питань якості освіти у взаємодії з Радою із забезпечення якості вищої освіти, Відділом забезпечення якості вищої освіти та керівниками структурних підрозділів.

Для практичного виконання Стратегії щороку затверджується короткий план заходів із визначенням відповідальних осіб, строків, джерел даних та індикаторів. За потреби можуть створюватися тимчасові робочі групи за окремими напрямками: освіта для сталого розвитку, цифровізація, інклюзія, здоров'я, співпраця з громадою, ресурсна ефективність.

Структурні підрозділи забезпечують включення відповідних завдань до своїх річних планів, а керівні органи університету враховують результати моніторингу під час ухвалення управлінських рішень.

Університет здійснює періодичну ідентифікацію та оцінку ризиків, пов'язаних із реалізацією Стратегії, та передбачає заходи з їх мінімізації.

7. Моніторинг і оцінювання

Моніторинг реалізації Стратегії проводиться щороку на основі кількісних і якісних показників. Джерелами даних є освітні програми, силабуси, звіти кафедр і підрозділів, результати опитувань студентів і працівників, дані про працевлаштування випускників, кадрові та фінансові дані, звіти про наукову діяльність, інформація про заходи, партнерства та проекти.

У 2028 році проводиться проміжний перегляд реалізації Стратегії з можливим уточненням індикаторів і пріоритетів. У 2030 році готується підсумковий звіт, який стає основою для нового стратегічного циклу.

Результати моніторингу доводяться до відома Вченої ради та використовуються для удосконалення внутрішніх політик, освітніх програм і річних планів діяльності.

Результати моніторингу використовуються також для вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та узгодження стратегічних і операційних рішень університету.

Кількісні та якісні індикатори використовуються як основа для ухвалення управлінських рішень та вдосконалення діяльності університету.

8. Очікувані результати до 2030 року

У всіх освітніх програмах чітко визначені компетентності та результати навчання, пов'язані зі сталим розвитком, а студенти мають можливості формувати відповідні знання й навички через навчання, практики, дослідження та позааудиторну діяльність.

В університеті діє стабільний контур досліджень, публічних заходів і партнерських ініціатив, присвячених темам сталого розвитку, відповідальної цифровізації, доброчесності, психічного здоров'я, інклюзії та розвитку громади.

Посилено інституційну культуру прозорості, рівності, безпеки та добробуту; зросла роль університету як відповідального регіонального актора, що поєднує якісну освіту, науку, культурну місію та служіння суспільству.

Університет зосереджує увагу передусім на тих ЦСР, які безпосередньо корелюють із його освітньою, науковою, управлінською та суспільною місією, водночас визнаючи неподільність усіх 17 ЦСР як загальнонаціональної рамки розвитку.

МАТРИЦЯ ЗВ'ЯЗКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ПРІОРИТЕТІВ ІЗ ЦІЛЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Ціль	Інструменти університету	Основні індикатори
ЦСР 3. Міцне здоров'я і благополуччя	Психологічна служба, заходи з ментального здоров'я, безпечне освітнє середовище, профілактичні кампанії	кількість заходів; охоплення учасників; рівень обізнаності та задоволеності
ЦСР 4. Якісна освіта	оновлення освітніх програм, навчання впродовж життя, цифрові та очні формати, підвищення кваліфікації викладачів	частка ОП із виразною SDG-складовою; кількість курсів/модулів; участь викладачів у тренінгах
ЦСР 5. Гендерна рівність	виконання Плану забезпечення гендерної рівності, сімейно-дружні заходи, антидискримінаційні та антикризові механізми	щорічні звіти; кількість заходів; гендерно чутливі показники участі
ЦСР 8. Гідна праця та економічне зростання	кар'єрні тренінги, моніторинг працевлаштування випускників, зв'язок з роботодавцями	дані про працевлаштування; кількість кар'єрних заходів; база партнерів

Ціль	Інструменти університету	Основні індикатори
ЦСР 9. Промисловість, інновації та інфраструктура	розвиток IT-інфраструктури, LMS, електронних ресурсів, відповідальне використання ШІ	цифрові сервіси; онлайн-курси; внутрішні регламенти та тренінги
ЦСР 10. Скорочення нерівності	інклюзивне середовище, студентоцентризм, підтримка різних груп здобувачів і працівників	опитування; доступність сервісів; кількість підтримувальних заходів
ЦСР 12. Відповідальне споживання та виробництво	цифровізація документообігу, ощадливе використання паперу, енергії та матеріалів	дані внутрішнього аудиту; частка електронних процесів; ресурсні витрати
ЦСР 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату	екологічна освіта, просвітницькі акції, ресурсна ефективність кампусу	кількість екологічних заходів; наявність плану дій; звіти підрозділів
ЦСР 16. Мир, справедливість та сильні інститути	академічна доброчесність, прозорість, підзвітність, антикорупційні процедури, участь стейкхолдерів	кількість просвітницьких заходів; внутрішні процедури; результати моніторингу
ЦСР 17. Партнерство заради сталого розвитку	співпраця з громадами, школами, роботодавцями, ЗВО України та зарубіжжя, громадським сектором	кількість угод, спільних заходів, мобільностей і проєктів

МАТРИЦЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ (2026–2030)

Напря́м	Осно́вні заходи	Ві́дповідальні	Стро́к	Індика́тори
Осві́та для ста́лого розви́тку	перегляд ОП і силабусів; визначення SDG-компетентностей; підготовка викладачів	гаранти ОП, кафедри, Рада із забезпечення якості, Відділ забезпечення якості вищої освіти	2026–2028	ОП мають відображені компетентності та заходи; щорічні тренінги
Наука, інновації, цифровізація	SDG-дослідження, наукові заходи, етичне використання ІІІ, розвиток LMS та електронних ресурсів	проректори, наукові підрозділи, Центр інформатики, кафедри	2026–2030	заходи, публікації, проекти, цифрові продукти
Третя місія та громада	публічні лекції, сервісне навчання, кар'єрні та просвітницькі заходи, робота з випускниками	кафедри, Відділ сприяння та моніторингу працевлаштування випускників, Спілка випускників, студентське самоврядування	щорічно	не менше 1 суспільно корисної ініціативи на підрозділ щороку
Ресурси та кампус	аудит ресурсоспоживання, цифровізація процесів, заходи з ощадливого споживання	адміністрація, господарські підрозділи, Центр інформатики,	2026–2030	внутрішній аудит; частка електронних процесів; локальні плани дій

Напря́м	Осно́вні заходи	Відповідальні	Строк	Індикатори
Інклю́зія, здоров'я, доброчесність	реалізація GEP, ментальне здоров'я, антидискримінаційні та антикорупційні заходи, конфіденційні канали повідомлень	Психологічна служба, Відділ академічної доброчесності, прозорості та протидії корупції, Відділ кадрів, Рада із забезпечення якості	щорічно	кампанії, тренінги, опитування, звіти, консультації
Управління і моніторинг	щорічний план заходів; збір даних; проміжний перегляд у 2028 р.; підсумковий звіт у 2030 р.	проректор з наукової роботи та питань якості освіти, Вчена рада, Відділ забезпечення якості	2026–2030	щорічний звіт і управлінські рішення на його основі